

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « طرح و برنامه ریزی درسی و طراحی و ارزشیابی »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
تعداد واحد: ۲	نام درس: طرح و برنامه ریزی درسی و طراحی و ارزشیابی	
پیش نیاز درس: ندارد	گروه هدف: دانشجویان ارشد مامائی	
شماره درس:	گروه آموزشی ارائه دهنده درس: پرستاری	
اطلاعات استاد مسئول درس		
گروه آموزشی: پرستاری	مرتبه علمی: استاد تمام	نام و نام خانوادگی: زهرا ملازم
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: دانشکده پرستاری مامائی شیراز ایمیل: molazem@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۷۴۲۵۴ داخلی ۱۳۸		

اطلاعات استاد همکار درس		
گروه آموزشی: مامائی	مرتبه علمی: دانشیار	نام و نام خانوادگی: دکتر جانقربان
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: دانشکده پرستاری مامائی شیراز ایمیل: janghorban@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۷۴۲۵۴ داخلی ۱۲۷		

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

در این درس دانشجویان با اصول برنامه ریزی درسی و فرآیندهای اساسی و رویکردهای و مسائل مهم در برنامه ریزی درسی آشنا می‌شوند. فرآیند تعیین و تنظیم برنامه ریزی درسی، عوامل موثر بر برنامه ریزی درسی، تعیین و تنظیم هدفهای آموزشی، تنظیم یک طرح آموزشی، راهبردهای نوین آموزشی و شیوه ارزشیابی با تأکید بر فعالیت فردی و گروهی دانشجویان موضوعاتی است که در این واحد درس تدریس خواهد شد.

این درس در قالب ۲ واحد برای دانشجویان کارشناسی ارشد مامائی تدوین شده است. انتظار می‌رود دانشجویان عزیز علاوه بر آشنایی با اصول و مفاهیم آموزش-یادگیری در مامائی، با مطالعه و پی گیری منظم و رعایت توالی مباحث و مشارکت فعال در بحث‌ها و انجام به موقع تکالیف تعیین شده و فعالیت‌های یادگیری، توانایی نقد و تحلیل در محیط‌های آموزش نظری و بالینی را در خود تقویت نمایند.

برگزاری جلسات و تدریس به صورت سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ در کلاس برگزار خواهد شد.

اهداف درس

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم و اصول طراحی برنامه درسی و اصول اولیه و تاثیر گذار بر برنامه ریزی درسی و شیوه ارزشیابی برنامه آموزشی.

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

- ۱- آشنائی با مفهوم برنامه ریزی درسی و اصول برنامه ریزی درسی و اهمیت آن
- ۲- شناخت مراحل برنامه‌ریزی آموزشی
- ۳- شناخت نیازسنجی آموزشی و مراحل آن
- ۴- آشنایی با نحوه تنظیم اهداف آموزشی
- ۵- آشنایی با مدل‌های برنامه‌ریزی و طراحی سیستماتیک
- ۶- آشنایی با تنظیم محتوای آموزشی
- ۷- آشنایی با نظریه‌های یادگیری و تأثیر آن بر برنامه ریزی آموزشی
- ۸- آشنایی با رفتار ورودی و سنجش آن
- ۹- آشنایی با تعریف محتوا و اصول سازمان دهی محتوا
- ۱۰- آشنایی با طراحی محتوای آموزشی
- ۱۱- آشنایی با راهبردهای نوین تدریس
- ۱۲- آشنایی با کاربردهای هوش مصنوعی در راهبردهای نوین تدریس
- ۱۳- آشنایی با ارزشیابی آموزشی

۱۴- اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف مرحله ای:**هدف کلی: آشنایی با برنامه‌ریزی آموزشی**

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

۱. برنامه‌ریزی آموزشی را تعریف کند.
  ۲. اصول اساسی در طراحی آموزشی را شرح دهد.
  ۳. انواع روش‌های برنامه‌ریزی آموزشی را شرح دهد.
- هدف کلی: درک تعاریف و اصول برنامه‌ریزی آموزشی**

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

۱. برنامه‌ریزی آموزشی را تعریف نماید.
۲. تعاریف برنامه درسی، طرح دوره و طرح درس روزانه را بیان نماید.
۳. یک طرح دوره طراحی نماید.
۴. یک طرح درس روزانه طراحی نماید.

هدف کلی: شناخت مراحل برنامه‌ریزی آموزشی

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

۱. اجزاء و مراحل مختلف برنامه‌ریزی آموزشی را شرح دهد.
۲. نیازسنجی آموزشی را تعریف نماید.
۳. نحوه تدریس اهداف یادگیری را شرح دهد.
۴. اصول سازمان‌دهی محتوای آموزشی را بیان کند.
۵. اصول انتخاب رسانه مناسب آموزشی را شرح دهد.
۶. انواع راهبردهای تدریس را مختصراً توضیح دهد.

هدف کلی: شناخت نیازسنجی آموزشی و مراحل آن

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

۱. نیاز آموزشی را تعریف نماید.
۲. ضرورت نیازسنجی آموزشی را شرح دهد.
۳. روش‌های نیازسنجی را بیان کند.
۴. مراحل انجام نیازسنجی آموزشی را تشریح کند.

هدف کلی: آشنایی با نحوه تنظیم اهداف آموزشی

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

۱. ضرورت تدوین اهداف آموزشی را شرح دهد.
۲. انواع اهداف را از حیث کلیت مقایسه نماید.
۳. اصول تنظیم اهداف اختصاصی را توضیح دهد.
۴. حیطه‌های مختلف اهداف آموزشی را براساس تاکسونومی بلوم مقایسه کند.
۵. در هر حیطه از تاکسونومی یک هدف با رعایت اصول بنویسد.

هدف کلی: آشنایی با مدل‌های برنامه‌ریزی و طراحی سیستماتیک

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

۱. انواع دسته‌بندی مدل‌های برنامه‌ریزی را نام ببرد.
۲. مدل‌های مختلف برنامه‌ریزی آموزشی را با هم مقایسه نماید.
۳. ویژگی‌های طراحی سیستماتیک آموزشی را بیان نماید.

هدف کلی: آشنایی با تنظیم محتوای آموزشی

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

۱. اصل انتخاب محتوای آموزشی را شرح دهد
۲. انواع منابع انتخاب محتوا را شرح دهد.
۳. نحوه تنظیم محتوای آموزشی را توضیح دهد.

❖ هدف کلی: آشنایی با نظریه‌های یادگیری و تأثیر آن بر برنامه‌ریزی آموزشی

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

انواع نظریه‌های یادگیری را نام ببرد.

۱. مبانی و عناصر اصلی هر یک از نظریه‌ها را توضیح دهد .
۲. کاربرد هر یک از نظریه‌ها را بیان نماید .
۳. نظریه‌های مختلف یادگیری را با هم مقایسه نماید .
۴. رویکردهای مختلف برنامه‌های آموزشی مبتنی بر نظریه‌های مختلف یادگیری را بیان نماید.

❖ هدف کلی: آشنایی با رفتار ورودی و سنجش آن

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

۱. رفتار ورودی را تعریف نماید.
۲. ویژگی‌های رفتار ورودی را بیان نماید.
۳. اهمیت رفتار ورودی را شرح دهد.
۴. انواع رفتارهای ورودی را نام ببرد .
۵. طرز نگارش رفتار ورودی را توضیح دهد.
۶. تفاوت سنجش رفتار ورودی و پیش‌آزمون را شرح دهد.

❖ هدف کلی: آشنایی با تعریف محتوا و اصول سازمان‌دهی محتوا

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

1. محتوا را تعریف نماید.
2. جایگاه محتوا در برنامه‌ریزی آموزشی را بیان نماید.
3. معیارهای انتخاب محتوا را شرح دهد .

4. معیارهای سازمان دهی محتوا را توضیح دهد.

هدف کلی: آشنایی با طراحی محتوای آموزشی

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

1. فرایند طراحی محتوا را شرح دهد .
2. روش های مختلف طراحی محتوا را بیان نماید .
3. هر کدام از روش های طراحی محتوا را به تفکیک شرح دهد و فواید و اشکالات آنها را توضیح دهد.

هدف کلی: آشنایی با راهبردهای نوین تدریس

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

1. اجزای مدل SPICES را در تدوین کوریکولوم شرح دهد.
2. مدل SPICES را با راهبردهای مرسوم و سنتی تدریس مقایسه نماید.

هدف کلی: آشنایی با کاربردهای هوش مصنوعی در راهبردهای نوین تدریس

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

1. نقش هوش مصنوعی در راهبردهای تدریس را شرح دهد.
2. نحوه استفاده عملی از هوش مصنوعی در تدریس را بیان نماید.
3. ملاحظات اخلاقی و علمی مهم در استفاده از هوش مصنوعی در تدریس را توضیح دهد.

هدف کلی: آشنایی با ارزشیابی آموزشی

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

1. ارزشیابی آموزشی را توضیح دهد.
2. اصول ارزشیابی را بیان نماید.
1. اصول و انواع ارزشیابی برنامه درسی را توضیح دهد.

هدف کلی: آشنایی با انواع ارزشیابی

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

1. انواع روش های ارزشیابی آموزشی را شرح دهد.
2. انواع ارزشیابی آموزشی را مقایسه کند.
3. مزایا و محدودیتهای انواع روشهای ارزشیابی را مقایسه نماید.
4. روشهای ارزشیابی عملکرد را شرح دهد.

اهداف مهارتی

- (۱) بتواند یک طرح درس و طرح دوره طراحی کند
- (۲) بتواند طبق اصول تدریس شده انواع سوالات امتحانی را طراحی کند

اهداف نگرشی

- (۱) . نسبت به شرکت در مباحث کلاس علاقه نشان دهد
- (۲) در انجام فعالیتهای کلاسی مشارکت فعال داشته باشد
- (۳) روشهای نوین آموزشی را در تدریس خود به کار گیرد

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

روش تدریس حضوری به صورت سخنرانی

منابع آموزشی

- ملکی، حسن، "مقدمات برنامه ریزی درسی"، انتشارات سمت، آخرین ویرایش
- پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش. تهران. روانشناسی اکبر، علی سیف، آخرین ویرایش
- مهر محمدی، محمود، برنامه درسی: نظرگاهها، رویکردها و چشم اندازها. تهران به نشر. آخرین ویرایش
- هاشمی، الف. برنامه ریزی درسی: اصول و کاربرد، لامرد. دانشگاه آزاد اسلامی. آخرین ویرایش
- اندازه گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی، تهران، نشر دوران، اکبر، علی سیف، آخرین ویرایش
- بازرگان، عباس، ارزشیابی آموزشی، تهران، سمت، آخرین ویرایش
- Bradshaw MJ. Lowenstein AJ. Innovative teaching strategies in Nursing and related health professions... Jones & Bartlett pub. Boston. Last ed
- Medical education theory and practice، Churchill Livingstone/Elsevier، Edinburgh, last ed

- Tileston DW . 2004 what every teacher should know about instructional planning .UK thousand oaks’.

تجهيزات و امکانات آموزشی

- سامانه آموزشی نوید
- جلسات حضوری با استفاده از ویدئو پروژکتور و تخته وایت برد و مازیک

نمره	شیوه ارزشیابی دانشجو	نوع ارزشیابی
۱	• حضور فعال و مشارکت در مباحث کلاس	ارزشیابی تکوینی (میان دوره)
۲	• انجام تکالیف در سامانه نوید	
۸	• آزمون میان ترم	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۹	• آزمون پایان ترم	
۲۰		جمع کل

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان ارشد مامائی		سال ورودی: بهمن ۹۹	زمان ارائه درس: ۲-۹۹ (ترم دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹)		
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان
۱	بر طبق برنامه اداره کل آموزش		آشنایی با درس و مفاهیم	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی
۲			اصول برنامه ریزی آموزشی و برنامه درسی	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی
۳			بررسی نیازهای آموزشی	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی
۴			ویژگیهای برنامه درسی/طرح دوره/طرح درس	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی
۵			مدلهای برنامه ریزی	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی
۶			اهداف یادگیری	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی
۷			نظریه‌های یادگیری و تأثیر آن بر برنامه ریزی آموزشی	دکتر جانقربان	دانشکده پرستاری مامائی
۸			رفتار ورودی و سنجش آن	دکتر جانقربان	دانشکده پرستاری مامائی
۹			تعریف محتوا و اصول سازمان دهی محتوا	دکتر جانقربان	دانشکده پرستاری مامائی
۱۰			طراحی محتوای آموزشی	دکتر جانقربان	دانشکده پرستاری مامائی
۱۱			رسانه‌های آموزشی	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی
۱۲			امتحان میان ترم	دکتر ملازم و دکتر جانقربان	دانشکده پرستاری مامائی
۱۳			انتخاب راهبردهای تدریس	دکتر جانقربان	دانشکده پرستاری مامائی
۱۴			ادامه راهبردهای تدریس	دکتر جانقربان	دانشکده پرستاری مامائی
۱۵			تعریف ارزشیابی و انواع آن	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی
۱۶			انتخاب شیوه ارزشیابی آموزشی	دکتر ملازم	دانشکده پرستاری مامائی

